

1. ชื่อโครงการ สถานการณ์โรค Powdery Scab ในแปลงปลูกมันฝรั่งเพื่อกำหนดเงื่อนไขนำเข้า
2. หัวหน้าโครงการ อรพรรณ วิเศษสังข์
คณะผู้ดำเนินงาน จุมพล สารระนาด ทัศนาวพร ทิศคร ธารทิพย์ ภาสบุตร
ณัฐริมา โฆษิตเจริญกุล เยาวภา ตันตวานิช ดารุณี ปุญญพิทักษ์
3. ระยะเวลาโครงการ มีนาคม 2549-ธันวาคม 2550
4. งบประมาณ 636,310 บาท
5. บทคัดย่อ

มันฝรั่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่ปลูกเพื่อการแปรรูป ประเทศไทยต้องนำเข้าหัวพันธุ์มันฝรั่งจากต่างประเทศ และมีปัญหาเรื่องการปนเปื้อนของเชื้อสาเหตุโรคพืชเช่น เชื้อ *Spongospora subterranea* สาเหตุโรค Powdery scab ที่ยังไม่เคยมีรายงานว่าพบในประเทศไทยติดเข้ามาอยู่เสมอ เพื่อเป็นการติดตามสถานการณ์ของโรคนี้ที่มีโอกาสปนเปื้อนเข้ามาตามเงื่อนไขการนำเข้า กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช จึงได้สำรวจพื้นที่ปลูกมันฝรั่งที่ใช้หัวพันธุ์จากสก๊อตแลนด์ โดยสำรวจเก็บตัวอย่างดินในแปลงปลูก ตรวจสอบและเก็บตัวอย่างหัวมันฝรั่งในแปลงปลูกและ ณ จุดรับซื้อ นำมาตรวจหาเชื้อสาเหตุโดยเทคนิค Polymerase Chain Reaction ในห้องปฏิบัติการโดยใช้ DNA ของเชื้อสาเหตุที่สกัดจากอาหารโรคที่ติดมากับหัวพันธุ์นำเข้า และ DNA ของเชื้อจาก Scottish Crop Research Institute เป็น Positive check ผลการสำรวจไม่พบอาการโรค Powdery scab บนหัวพันธุ์ที่เก็บเกี่ยวจากพื้นที่สำรวจทุกแห่ง และผลการตรวจในห้องปฏิบัติการไม่พบเชื้อ *Spongospora subterranean* ในตัวอย่างดินและหัวมันฝรั่งทุกตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีปัญหาการสำรวจในพื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ดังนั้นจึงยังไม่ควรเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการนำเข้า จนกว่าจะมีการศึกษาพิสูจน์ให้แน่ชัดว่าเชื้อสาเหตุโรคนี้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในประเทศไทยหรือไม่ และเพื่อมิให้เป็นการเพิ่มความเสี่ยงในการที่จะมีเชื้อสาเหตุโรคนี้เข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น จึงควรคงเงื่อนไขในการนำเข้าหัวพันธุ์มันฝรั่งไว้ตามเดิม จนกว่าจะมีรายงานของการศึกษาในชั้นละเอียดเพราะในอนาคตเชื่ออาจมีการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวและคงทนต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาโรคนี้อย่างร้ายแรงต่อไป